

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχμαὶ 16.
Προπληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν.

Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΒΙΔΑΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ,

Ἀντιγράφων ὁ στίχος λεπτὰ 25.
Ἐξομοιωθεὶς καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπὴν.

Τὰ πάθη τοῦ Ἰησοῦ. 1

Ἰησοῦς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμῶν, ἵνα ἐξακολουθήσητε τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. (Ἀπ. Πέτρ. β. 24.)

Ἐπὲρ ἡμῶν, ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος πάσης ἔπαθε καὶ ἐσταυρώθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Διὰ παντὸς αὐτοῦ τοῦ βίου ὁ Ἰησοῦς ἐκήρυττε τὴν ἀλήθειαν καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐπισημαίνετο διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος καὶ παρεῖχεν ἑαυτὸν τύπον καὶ ὑπογραμμῶν τῶν πιστευόντων εἰς αὐτόν. Ἄλλ' ἂν πανταχοῦ τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ θεωρία καὶ πράξις βαινούς παραλλήλως καὶ ἀναποσπαστως συνδέονται κατὰ τὰς τελευταίας αὐτοῦ στιγμὰς κατὰ τὰ πάθη καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ κορυφούται ὁ σύνδεσμος οὗτος θεωρίας καὶ πράξεως. Αἱ περιπέτειαι, τὰ δεινὰ εἶναι ἡ λυθία λίθος τοῦ χαρακτῆρος ἐν τοῖς βασάνοις δοκιμάζεται ἡ εὐστάθεια ἐν τῷ μαρτυρίῳ ἐκλάμπει κατ' ἐξοχὴν ἡ ἀρετή. Μελετήσωμεν λοιπὸν τὰ πάθη τοῦ Ἰησοῦ παρακολουθῶντες λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν πάσχοντα καὶ σταυρούμενον. Διότι ἐν τῷ πάθει καὶ τῷ Σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ ἔχομεν τὸ ὄντι ὑπογραμμῶν τοῦ βίου ἡ μὴν ἀριστον, εὐρίσκωμεν κανόνα τῶν πράξεων ἡμῶν ἀπαράμιλλον. Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑπολιμπάνων ὑμῖν ὑπογραμμῶν, ἵνα ἐπακολουθήσητε ταῖς ἔργοις αὐτοῦ.

Ἠγγικεν ἡ ἡμέρα καὶ ἡ στιγμή καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς ἐμελλε νὰ προσφέρῃ τὴν ἱσάν ἐκείνην ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος θυσίαν, πρὸς ἣν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον. Ἐἶχε ἤδη τελήσει μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τὸν μυστικὸν ἐκείνον δεῖπνον, καθ' ὃν παρέδωκεν ἡμῖν τὸ ὄψιστον τῶν μυστηρίων, τὴν θείαν εὐχαριστίαν. Τότε παραλαβὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τῶν Βλατιῶν, εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ, καὶ εἰσέρχεται εἰς κήπον, ἵνα προσευχηθῆ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἄρχονται τὰ πάθη τοῦ Ἰησοῦ. Ὁλιψὶς ἐνδόμυχος, ἀγωνία θανάτου καταλαμβάνει τὸν Ἰησοῦν. Ἰδρῶς ὡς θρόμβοι αἵματος ἐκρέει ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ. «Περὶ λυπος ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου,» ἀναφωνεῖ. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς ἀγωνίας ἀνατείνας τὸ ὄμμα πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα, λέγει. «Πάτερ εἰ δυνατόν ἐστὶ, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο.» Διὰ τῆς προσευχῆς ἀντλεῖ ἀνωθεν θάρρος καὶ ἐνίσχυσιν. «Ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνίσχυων αὐτόν.» Ἐπερικαλῶς ἐν τέλει ὡς υἱὸς Θεοῦ τὴν ἀγωνίαν καὶ πλήρη αὐταπαρνήσεως ὑπερανθρώπου ἀναφωνεῖ. «Πλὴν οὐχ' ἐγὼ θέλω, Πάτερ, ἀλλ' ὡς Σὺ.»

(1) Σημ. Σήμερον ὁπότεν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου κρέμαται ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ ἡ ἐκκλησία διὰ συγκινητικῶν τελετῶν ὑπομνηστικῶν τοῖς πιστοῖς τὰ μαρτυρία αὐτοῦ, ἐνομιάζομεν ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀποσπάσωμεν τὸ πνεῦμα τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἐκ τῶν ἱερῶν σκέψεων αἰνιτικῶν πληροῦς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὴν διάνοιαν πάντος χριστιανοῦ καὶ οὐ ἐπὶ τῶν ἀντιπαντῶν ἄλλου θέματος, μεταφέροντες τὸ ἀνωτέρω ἀξιόλογον ἀγνώσιμα ἠλειμμένον ἐκ τοῦ ἀξιολόγου Περιοδικοῦ «Θρησκευτικῆς φωνῆς.»

Μάθημα διδασκτικώτατον δι' ἡμᾶς. Καὶ ἡμεῖς ὑπομένομεν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ θλίψεις καὶ στενοχωρίας καὶ ἡμῶν ὁ κληρὸς ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ τοῦ κλαθμῶνος εἶναι σειρά ἀνωμαλιῶν καὶ συμφορῶν. Ποσάκις φεῦ! καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἡμῶν δὲν καταρρέει ἰδρῶς ἀγωνίας, ὡς θρόμβοι αἵματος! Ποσάκις καὶ ἡμεῖς δὲν ἀναφωνοῦμεν ὡς ὁ Ἰησοῦς. «Περὶ λυπος ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου.» Ποσάκις καὶ ἡμεῖς βλέποντες τὸ φοβερὸν τοῦ θανάτου δρέπανον ἐπικρεμάμενον καθ' ἡμῶν, ἢ καθ' ἐνὸς τῶν φιλητάτων δὲν λέγομεν μετ' ἄλλοις ψυχῆς, «Θεέ μου, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο!» Ἄλλ' ἰδοὺ ὁ πάσχων Σωτὴρ ἡμῶν διδάσκει ἡμᾶς, πόθεν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀγωνίᾳ πρέπει νὰ περιμένωμεν βοήθειαν πού ἐν τῷ μέσῳ τῶν συμφορῶν ν' ἀνατείνωμεν τὸ ὄμμα. Παρὰ τοῖς ἀνθρώποις δὲν εὐρίσκωμεν ἢ αἰτούμεν παραμυθίαν. Οἱ ἄνθρωποι καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ ἰσθενείᾳ αὐτῶν ἔχουσι χρείαν παραμυθίας, καὶ ἡ δυστυχία ἡμῶν δὲν συγκινεῖ αὐτοὺς πάνποτε. «Μὴ πεποιθήκατε ἐπ' ἄρχοντας, ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων, οἵ οὐκ ἔστι σωτήρια.» Μᾶς διδάσκει τὴν πικρὰν ταύτην ἀλήθειαν αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐγκαταλείπουσιν ἐν τῇ κρίσιμῳ αὐτοῦ στιγμῇ. Μόνος ὁ Θεὸς παρὰ τοῦ ὁποῖου καταβαίνει ἡ πᾶσα δόσις ἀγαθοῦ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον, ὁ μόνος ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ἀσφαλὲς τῶν ἐν θλίψει καταφυγίων. Μόνον, ὅταν ἔχομεν πεποιθῆσιν ὅτι ὁ Θεὸς ὁ οὐράνιος ἡμῶν πατὴρ καὶ θέλει καὶ δύναται νὰ βοηθήσῃ ἡμᾶς, μόνον ὅταν ἀκραδάντως πιστεύωμεν, ὅτι ἐστὶς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν» μόνον τότε καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ δυστυχίᾳ ἀντλοῦμεν διὰ τῆς προσευχῆς ἀνωθεν πραγματικὴν τῶν δεινῶν ἀνακούφισιν μόνον τότε ἐπιφαίνεται καὶ ἡμῖν ὡς εἰς τὸν Σωτῆρα ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνίσχυων ἡμᾶς, μόνον τότε πλήρως ἄντικρατοῦμεν τὴν συμφορὰν ἀναφωνοῦντες μετὰ τοῦ Ἰησοῦ. «Πλὴν οὐχ' ὡς ἐγὼ θέλω, Πάτερ, ἀλλ' ὡς Σὺ.»

Μετὰ τὴν προσευχὴν ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται νὰ ἐπανιδῆ τοὺς μαθητὰς του. Εἶχε παραγγείλει αὐτοῖς νὰ μείνωσιν ἐκεῖ καὶ νὰ γρηγορῶσιν ἀλλ' εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας. Τὸ πᾶν καθέυδει ἐν τῇ φρικῶδι ἐκείνῃ νυκτί μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ δὴκται αὐτοῦ γρηγοροῦσιν ὁ Ἰησοῦς προκλιφόμενος εἰς τὰς βασάνους, οἱ δὴκται προπαρασκευάζοντας αὐτάς. Τί κοιμᾶσθε, λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς του ὁ Σωτὴρ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεύθεν ἰδοὺ, ἔφθασεν ὁ προδότης. Ἐνῶ δ' ἔλεγε ταῦτα πλῆθος στρατιωτῶν καὶ λαοῦ μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων περικυκλοῦσι τὸν Ἰησοῦν. Ἄνθρωπος τις ὄδηγεῖ αὐτοὺς λέγων. «Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτὸς ἐτί' κρατήσατε αὐτόν.» Καὶ ὁ Ἰουδαὸς προδίδει τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ εὐτελοῦς ποσοῦ τριάκοντα ἀργυρίων. Προδοσία ἀκατανόμαστο! προδίδει τὸν διδάσκαλον εἰς θάνατον διὰ σημείου, ὅπερ ἐμφαίνει πᾶν ὅτι εἰλικρινὲς καὶ ἐνδομύχον, διὰ φιλημάτων. Ὅτι χρησιμεύει ὡς ἐξωτερικὸν σύμβολον τῆς ἐσωτερικῆς ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης, τοῦτο χρησιμεύει νῦν ὡς σύμβολον αἰσχρᾶς προδοσίας καὶ ἀπέναντι τῆς προδοσίας ταύτης ὁ Ἰησοῦς μετ' οἴκτου ὑπερανθρώπου

που καλεῖ τὸν προδότην φίλον. Φίλε, λέγει, πρὸς τί ἤλθεις; ἢ φίλε, ἐφ' ᾧ πάρε;»

Ὡ! πόσοι καὶ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν ὑπάρχουσι προδοταί! Πόσοι καὶ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν ἀντὶ ὀλίγου ἀργυρίου πωλοῦσιν ὅτι ἔχουσιν ἱερώτερον, πωλοῦσι τὴν συνείδησιν αὐτῶν! Πόσοι καὶ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν ἀντὶ ἐντελοῦς συμφέροντος, χάριν ἀπλῆς ἐπιδείξεως προδίδουσι τὴν θρησκείαν αὐτῶν, ἀρνοῦνται τὸ εὐαγγέλιον! Πόσοι καὶ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν δὲν παραβαίνουσι τὰ ἱερώτερα τῶν καθηκόντων αὐτῶν, προδίδοντας τὰ πάντα, ἵνα κομῶσι τὸν ἐγωϊσμὸν αὐτῶν καὶ τὴν ἰδιοτέλειαν! Ἄλλὰ καὶ ἡμᾶς καλεῖ ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ φίλους εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν ἐπαναλαμβάνει πάνποτε ὁ Σωτὴρ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. «Φίλε, ἐφ' ᾧ πάρε;» Εἶθε μὴδεὶς ἐξ ἡμῶν νὰ καταθέσῃ ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ἐσταυρωμένου τὸ φίλημα τοῦ Ἰουδα. Ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἐκείνων χειλέων ἀντηχεῖ πάνποτε πρὸς ἡμᾶς ἡ ὠραία λέξις, φίλοι. Ὡμεν λοιπὸν φίλοι τοῦ διδασκάλου καὶ σωτῆρος ἡμῶν, οὐχὶ ὅμως ὡς ὁ Ἰουδαίος, ἀλλὰ φίλοι ἀληθεῖς, μαθηταὶ αὐτοῦ γνήσιοι, τηροῦντες τὰς θείας αὐτοῦ ἐντολάς καὶ τὰ παραγγέλματα διότι πρὸς τοῦτο ἔπαθεν ὁ Ἰησοῦς ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα τὸν ἅγιον αὐτοῦ βίον ἔχομεν τύπον καὶ ὑπογραμμῶν τοῦ βίου ἡμῶν. Ἄριστος ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμῶν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

ἤσαντες τὸν Ἰησοῦν φέρουσιν αὐτόν εἰς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ἵνα ἀνακριθῆ. Ἐσυνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον, τί ποιούμεν; ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ. Ἐὰν ἀφώμεν αὐτόν οὕτω, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀρούσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, Ἰμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδὲν οὐδὲ διαλογίζεσθε, ὅτι συμφέρει ἡμῖν, ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνον ἀπόληται. Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν παρίσταται ἐνώπιον κριτῶν ἀνόμων καὶ ἀδίκων ὁ Ἰησοῦς ἀνακρίνεται ἀπὸ δικαστοῦ, ὅστις ἐκ τῶν προτέρων ὤρισε τὴν καταδικὴν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐρωτήσεων αὐτοῦ ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς. Ἀποδίδουσι αὐτῷ ἐγκλήματα, καὶ ὁ Ἰησοῦς σιγᾷ. Ἐγείρουσι κατ' αὐτοῦ ψευδομάρτυρας, καὶ ὁ Ἰησοῦς σιγᾷ. Σιγᾷ τὴν ἀφελῆ ἐκείνην καὶ ἐξιοπρεπῆ σιγῆν, ἥτις εἶναι τὸ σύμβολον τῆς ἀθωότητος, ὅσκις εὐρίσκειται τις ἐνώπιον κατηγορῶν ἐμπαθῶν καὶ φαύλων. Ἄλλ' εἰς μίαν ἐρώτησιν ἀποκρίνεται ἐν τέλει ὁ Ἰησοῦς. Ἐξορκίζω σε, λέγει ὁ Καϊάφας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, νὰ εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ναι, ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, ἐγὼ εἶμαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀρχιερεὺς ἔσχισε τὰ ἐνδύματά του καὶ εἶπεν ἔβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων. Εἶναι ἔνοχος. Καὶ ὁ Λαὸς κραυγάζει μετ' αὐτοῦ. Ἐνοχος θανάτου ἐστίν.

δακτικωτάτη η σιγή αυτή του 'Ιησού. Διασκόμμεθα ότι ο αληθής χριστιανός δεν πρέπει να καταδιώκη μετά φανατισμού τους αγρίους αυτού διώκτας, ούδ' ε' αποδίδη αυτοῖς τὰ ἴσα, ἀλλὰ νὰ ἀνέχηται αὐτούς ἀφ' ἑνὸς τὴν κρίσιν εἰς τὸν ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφρούς. Πρὸς τοῦτοις βλέπομεν καὶ ἐνταῦθα ὅτι ὁ 'Ιησοῦς ἐφ' ἑμμοζε πάντοτε ὅσα ἐδίδασκεν, ὅτι τῷ ὄντι ὁ 'Ιησοῦς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὔδ' εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. Διὸ οὐδεμίαν εὐρίσκουσι κατ' αὐτοῦ πιθανὴν κατηγορίαν διὰ πᾶσαι αἱ κατ' αὐτοῦ μαρτυρίαι ἐπιπτον ἀφ' ἑαυτῶν διὰ ἐπὶ τῆς θάσεως ψευδομαρτύρων κηρύσσεται ἔνοχος. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο διδάσκόμεθα, ὅτι ὁ 'Ιησοῦς ὅστις ἤθελε νὰ κηρύξη τὴν ἀλήθειαν, ὁμολογεῖ αὐτὴν παρηγοία καὶ μετὰ θάρρους ἐνώπιον τοῦ Καίσαρα καὶ διδάσκει ὄντως ἡμᾶς νὰ ὁμολογῶμεν τὴν πίστην ἡμῶν καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐνώπιον πάντων, ἀδιαφοροῦντες ἂν ἡ ὁμολογία ἡμῶν αὕτη ἐπισήρη καθ' ἡμῶν, διωγμούς, βασάνους καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.

Ἀλλὰ δὲν ἀναγκαστοῦμεν βλέποντες τὸν ὑποκριτὴν Καίσαρα καταδικάζοντα εἰς θάνατον τὸν 'Ιησοῦν ὡς βλασφημῆσαντα δῆθεν κατὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ; Πόσοι φεῖ! Καίσαρι ἀναφαίνονται ἐν πάσῃ ἐποχῇ! Πόσοι ὑπὸ τὸ ἐνδυματὸς τῆς θρησκείας ὑποκρίπτονται ψυχὴν πονηρὰν καὶ φθονεράν! Πόσοι δὲν διαρρηγνύουσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁμοίως ἔσωθεν εἶναι μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομιᾶς! Πόσοι ἔχοντες πάντοτε ἀνὰ τὸ στόμα τὰ σεμνότερα τῶν ὀνομάτων ἐκμεταλλεύονται αὐτὰ ἀσεβῶς, πορισμὸν τὴν εὐσεβείαν ποιούμενοι καὶ τὰ ἱερωτάτα ἐξευτελιζόντες, ἵνα ποταπὰ ἱκανοποιήσωσι πάθη! Πόσοι τὴν ἀδικον κατὰ τοῦ πωλησιᾶν καταφορὰν ζητοῦσι νὰ περιβάλλωσι διὰ τοῦ ἀγίου τῆς δικαιοσύνης ὄνομα, καὶ ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ ὑπ' αὐτῶν διωκομένου νὰ ὑψώσωσιν οἰκοδόμημα φήμης ψευδοῦς, ἀρετῆς ἀπατηλῆς, εὐσεβείας προσποιημένης! Ἀλλ' ὁ ἀληθής χριστιανός ἔχει πάντοτε ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν διδασκάλου, ὅστις διὰ πάντος αὐτοῦ τοῦ βίου ἤλεγξε τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ὑποκρισίαν ἐγκαταλιπὼν ἑαυτὸν ζῶν ὑπόδειγμα εὐκρινούς ἀρετῆς, ἔσωτρικῆς εὐσεβείας. Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπαγραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσῃτε τοῖς ἔχουσιν αὐτοῦ.

Ἀπὸ τοῦ Καίσαρα ἄγουσι τὸν 'Ιησοῦν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου. Ὁ Πιλάτος ἐρωτᾷ τοὺς 'Ιουδαίους, τίνα κατηγορίαν φέρουσι κατὰ τοῦ 'Ιησού. Οἱ δὲ 'Ιουδαῖοι ἤρξαντο νὰ κατηγορῶσι τὸν 'Ιησοῦν λέγοντες, ὅτι κινεῖ τὸν λαὸν εἰς στάσιν, ὅτι ἐμποδίζει νὰ δίδωσι φόρους καὶ ὅτι κηρύττει ἑαυτὸν βασιλέα. Ἐρῶντο δὲ κατηγορεῖν αὐτὸν λέγοντες, τοῦτον εὐρομέν, διατρέποντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους δίδοναι, λέγονται ἑαυτὸν Χριστὸν Βασιλέα εἶναι. Ὁ 'Ιησοῦς ἐκίνει τὸν λαὸν εἰς στάσιν; Μὴ δὲν ἐδίδασκε σέβας καὶ ὑπακοὴν εἰς τὰς ἀρχάς, ὡς περιέβαλε διὰ κύρους Θεοῦ; Μὴ δὲν παράγγελε νὰ τηρῶσι τοὺς λόγους καὶ αὐτῶν τῶν Φαρισαίων, μόνον καὶ μόνον δεῖτε ἐκάθητο ἐπὶ τῆς ἔδρας τοῦ Μωυσέως; Ἐπὶ τῆς Μωυσέως καθέδρας ἐκάθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πάντα ὅσα ἂν εἴπωσιν ἡμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε λέγουσι γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. Ὁ 'Ιησοῦς ἐκώλυε νὰ δίδωσι φόρους; Ἀλλὰ μὴ δὲν εἶπεν ὁ 'Ιησοῦς. Ἄποδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ; Ὁ 'Ιησοῦς ἐζήτην γὰρ γίνῃ βασιλεὺς; Ἀλλ' ὅτε οἱ 'Ιουδαῖοι ἐζήτησαν νὰ κηρύξωσιν αὐτὸν βασιλέα, δὲν ἐφυγεν ἀμέσως ὁ 'Ιησοῦς εἰς τὸ ὄρος; Ὁ 'Ιησοῦς οὖν γινούσιν ἐρχεσθαι καὶ ἀρπάξαι αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. Δὲν εἶπεν ὁ 'Ιησοῦς εἰς τὸν Πιλάτον, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου;

Ἀλλ' ἠγγόνει ἀρὰ γε ὁ Πιλάτος, ὅτι πᾶσαι αἱ κατὰ τοῦ 'Ιησού κατηγορίαι ἦσαν ψευδεῖς; Ὁχι.

εἶναι πεπεισμένος ὁ Πιλάτος περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ 'Ιησού, ὃν θαυμάζει καὶ ἐν ᾧ οὐδεμίαν εὐρίσκει ἔνοχον. Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. Διὰ τοῦτο θέλει νὰ σώσῃ τὸν 'Ιησοῦν, ἀλλὰ δὲν θέλει ν' ἀπαρέσῃ εἰς τοὺς 'Ιουδαίους. Ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ ἀδικήσῃ, ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν εὐνοίαν τοῦ Αυτοκράτορος. Ἐάν τούτον ἀπολύσῃ οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. Ἀγαπᾷ τὸ καλόν, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ τὸ πράξῃ· μισεῖ τὸ κακόν, καὶ ὅμως τὸ πράττει. Εἰς τὴν κοινὴν λοιπὸν γνώμην, εἰς τὸν φόβον καὶ τὸ συμφέρον θυσιάζει ὁ Πιλάτος τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως, τὴν φωνὴν τοῦ δικαίου. Κριταὶ τῶν λαῶν, διδάχθητε ποῦ ἄγει ἡ ἀσθένεια τοῦ χαρακτήρος καὶ ἡ ἰδιοτέλεια. Ἐτάχθητε ν' ἀπονήμητε δικαιοσύνην εἰς τοὺς λαούς· βαλίνετε μετὰ θάρρους καὶ ἀπαρεγκλίτως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑψηλῶν ἡμῶν κατηκόντων. Μὴ ἀποκλίνετε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ· εἴθε οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς θείας δικαιοσύνης ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδειχθῆτε ἄξιοι τοιαύτης ἀποστολῆς, οὐχὶ δὲ Πιλάτοι.

Ἐν τούτοις ὁ Πιλάτος οὔτε ν' ἀπολύσῃ οὔτε νὰ καταδικάσῃ τὸν 'Ιησοῦν τολμᾷ διὸ νομίζει ὅτι δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀμηχανίας ἀναφωνῶν τυπικῶς. Ἄθως εἶμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου. Πόσοι καὶ σήμερον ἐσευθισμένοι ὄντες, εἰς παντοειδῆ ἀνομήματα τολμῶσι νὰ παρουσιάζωνται ἐν τῇ κοινῇ ἀθῶσι ὡς αἱ περιστέραι, κηρύσσοντες μετὰ τοῦ Πιλάτου. Ἄθως εἶμι. Ἄθως εἶμι ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐκείνου, ὃν ἠδίκησα, ὃν ἐσυκοφάνησα, ὃν κατέκρινα, ὃν μυριοτρόπως ἐπιβουλεύομαι. Ἀλλὰ μικρὰν ἡμῶν τοιαύτη ἀθώτητα. Τότε εἴμεθα τῷ ὄντι ἀθῶοι, ὅταν ἐν πληρῇ γαλήνῃ συνειδήσεως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν περὶ ἡμῶν ὅσα εἶπεν ὁ Πιλάτος περὶ 'Ιησού. Ἐγὼ οὐδεμίαν εὐρίσκω αἰτίαν ἐν ἐμαυτῷ. Τοιαύτη ἀθώτητα πρέπει νὰ ἐπιδιώκωμεν διότι οὕτω γινόμεθα γνήσιοι μαθηταὶ ἐκείνου, ὅστις τὸν ἅγιον αὐτοῦ βίον ἀφῆκεν ἡμῖν τύπον καὶ ὑπογραμμὸν. Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπαγραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσῃτε τοῖς ἔχουσιν αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις ὁ Πιλάτος ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐπιθυμεῖ νὰ σώσῃ τὸν 'Ιησοῦν, μὴ προσκρούσῃ ὅμως εἰς τὰ συμφέροντα αὐτοῦ. Ἐπινοεῖ λοιπὸν τὸ ἔξῃς: Ὑπῆρχε συνθήκη κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ν' ἀπολύῃ εἰς τὸν λαὸν ὁ 'Ηγεμὼν ἓνα δέσμιον. Εἶχον δὲ τότε δέσμιόν τινα διαβόητον, Βαραββᾶν λεγόμενον, κατηγορούμενον ἐπὶ στάσει καὶ φόνο. Ὁ Πιλάτος προτείνει εἰς τὸν λαόν, τίνα θέλουσι ν' ἀπολύσῃ, τὸν Βαραββᾶν ἢ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ λαὸς λέγει τὸν Βαραββᾶν. Ἐρωτᾷ ὁ Πιλάτος. Τότε ἀποκρίνονται πάντες, «σταυρωθήτω». Ἀλλὰ τί κακὸν ἐποίησεν ὁ 'Ιησοῦς, ἐρωτᾷ καὶ πάλιν ὁ Πιλάτος· ὁ λαὸς ὁμοῦς περισσῶς ἐκραζέ· «σταυρωθήτω. Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.»

Ναί· ἔπεσον ἐπὶ τὸν ἀγνώμονα λαὸν καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ τὸ αἷμα τοῦ δικαίου. Ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει πλέον· οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ πλανῶνται ἀπόλεως εἰς πόλιν, ἀπάτριδες, ἄνευ ἀρχηγοῦ, ἄνευ νόμου, ἄνευ θυσιαστηρίου, φέροντες ἐπ' αὐτοῦ τὸ αἷμα τοῦ δικαίου καὶ τρανώς μαρτυροῦντες τὴν δεινότητα τοῦ θύματος αὐτῶν. Καὶ ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ πρέπει νὰ φοβώμεθα τὴν τιμωρίαν τῆς ἀγνωμοσύνης ἡμῶν. Καὶ ἡμᾶς ὡς τοὺς 'Ιουδαίους ἐξελέξατο ὁ Θεὸς εἰς λαὸν περιούσιον, ἐπιδαφιλεύσας ἀγαθὰ ἄπειρα, παραμυθῆσας ἐν ταῖς δυστυχίαις, ἰσάμενος ἐν ταῖς ἀσθενείαις. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν ὑπάρχει διαρκῶς διὰ τῆς ἀναιμάκτου θυσίας. Καὶ ὅμως ποσάκις ὡς οἱ ἀγνώμονες 'Ιουδαῖοι δὲν προυδάκαμεν, δὲν ἐσταυρώσαμεν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν; Ναί· ἐσταυρώσαμεν αὐτὸν διὰ τῆς ἀγνωμοσύνης ἡμῶν, διὰ τῆς ψυχρότητος καὶ ἀδιαφορίας, διὰ τῶν κακιῶν ἡμῶν. Ναί· ὅτε το κακὸν ἐνεφανίζετο πρὸ ἡμῶν, ἡ συνειδήσις κατεξανίστατο καθ' ἡμῶν, ἐλέγχουσα ἡμᾶς ἐπὶ τῇ παραβάσει τοῦ εὐαγγελικοῦ νόμου· ἀλλ' ἡμεῖς τετυφλωμένοι

ὑπὸ τοῦ πάθους ἐκράζομεν «σταυρωθήτω» μακρὰν ἀφ' ἡμῶν ὁ θεὸς νόμος. Εἰς μάτην ἡ συνειδήσις διεμαρτύρετο λέγουσα πρὸς ἡμᾶς. Καὶ τί κακὸν ἐποίησεν ἡμῖν ὁ 'Ιησοῦς; Ἰὲν εἶναι ὁ 'Ιησοῦς ὁ εὐεργέτης ἡμῶν καὶ Σωτῆρ. Δὲν εἶναι τὸ εὐαγγέλιον ἡ πηγὴ τῆς εὐδαιμονίας ἡμῶν; Ἀλλὰ τὸ πάθος ἐκράυγαζε. «σταυρωθήτω» καὶ ὁ 'Ιησοῦς ἐξεδιώχθη ἐκ τῶν καρδιῶν ἡμῶν διὰ τῆς κακίας, καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἐσίγησε δι' ἡμᾶς. Ἀλλὰ τίς ἀληθής χριστιανός τὰ πάθη καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος ἀναλογιζόμενος, δὲν ἔλπει προσπέσει εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἐσταυρωμένου μετὰ καρδίας συντετριμμένης καὶ τεταπεινωμένης; Τίς ἀληθής χριστιανός θέλει λησμονήσει κατὰ τὰς ἱερὰς μάλιστα τῶν παθῶν ἡμέρας, ὅτι ὑπὲρ ἡμῶν ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ὁ 'Ιησοῦς, ἵνα καταλλάξῃ ἡμᾶς μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα διδάξῃ ἡμᾶς διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος, τί ὀφείλομεν νὰ πράττωμεν, ἂν θέλωμεν νὰ ἡμεθα ἀληθεῖς αὐτοῦ μαθηταί, ἂν θέλωμεν νὰ φέρωμεν ἐπαξίως τὸ εὐγενὲς καὶ ἔξοχον τοῦ χριστιανοῦ ὄνομα; Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ἀπολιμπάνων ἀπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσῃτε τῆς ἔχουσιν αὐτοῦ.

Ὁ 'Ιησοῦς παραδίδεται ἐν τέλει εἰς τοὺς ἔχθρους αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ οἱ μαινόμενοι στρατιῶται μαστιγοῦσι τὸν 'Ιησοῦν καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην καὶ περιβάλλουσιν αὐτὸν διὰ στεφάνου ἀκανθῶν καὶ δίδουσι κάλαμον εἰς τὴν χεῖρα καὶ γονυπετήσαντες ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ χλευάζοντες λέγουσι αὐτῷ. Καίρε, Βασιλεῦ τῶν 'Ιουδαίων, ἐμπύσσαντες δὲ αὐτὸν καὶ λαβόντες τὸν κάλαμον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τύπτουσιν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης φέροντα ἐπ' ὤμων σταυρὸν. Καὶ ἰδοὺ ὁ Σωτῆρ τοῦ κόσμου μὴ ἔχων, κατὰ τὸν προφήτην, αἶδος μὴδὲ κάλλος, ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον καὶ ἐκλείπον παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Πιλάτος ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἱκανοποιεῖ τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου καὶ θὰ ἐκίνει τὴν συμπάθειαν αὐτοῦ δεικνύων τὸν 'Ιησοῦν ἐν οὕτῳ οἰκτρῷ καταστάσει. Ἄγει λοιπὸν εἰς τὸν λαὸν δεικνύων τὸν 'Ιησοῦν. Ἴδε ὁ ἄνθρωπος· ἀλλ' ὁ λαὸς ἀνάληγτος μένων ἐπιλέγει. Ἐσταύρωσον, σταύρωσον αὐτὸν. Ὅποια πάρωσις!

Καὶ ἡ ἐκκλησία προβάλλουσα ἡμῖν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν παθῶν τῶν ἐσταυρωμένου λέγει πρὸς ἕνα ἕκαστον ἡμῶν. Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. Ἴδε ἐκεῖνος, ὅστις ἔπαθεν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐσταυρώθη, ἵνα ἐξαγάγῃ αὐτὴν ἐκ τοῦ σκότους, ἐν ᾧ ἐκάθευδεν. Ἴδε ἐκεῖνος, ὅστις ἀνέπλασεν ἠθικῶς καὶ ἀνεκάνησε καὶ ἡγήσας τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εἰς τοιοῦτο θεῆμα θὰ μείνωσιν οἱ χριστιανοὶ ἀνάληγτοι, ὡς οἱ 'Ιουδαῖοι; Καὶ ἐπὶ σταυροῦ βλέποντες τὸν λυτρωτὴν τοῦ κόσμου θὰ εἴπωσι καὶ οἱ χριστιανοὶ, ὡς οἱ 'Ιουδαῖοι, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτὸν; Μὴ γένοιτο ν' ἀνταμειψώμεν οὕτω τὸν θεῖον ἡμῶν εὐεργέτην, ὅστις οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν ἢ πίστιν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὸ θεῖον αὐτοῦ θέλημα, διότι πρὸς τοῦτο ἔπαθεν ἵνα καταλλάξῃ ἡμᾶς μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀφήσῃ εἰς ἡμᾶς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τοῦ βίου ἡμῶν. Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπαγραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσῃτε τοῖς ἔχουσιν αὐτοῦ.

Καθ' ὅλους τοὺς φυσικοὺς καὶ ἠθικοὺς νόμους ὁ μέγιστος τῶν κακούργων, ἅμα ὑποστῆ τὴν πονηρὴν αὐτοῦ, θεωρεῖται ὡς ἀντικείμενον οἴκτου καὶ ἔλεους. Δικαιοῦται νὰ τύχῃ τῶν συμπαθειῶν πάντων, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ὑβρίξῃ αὐτόν. Ἀλλ' ὅτι πρὸς τὸν μέγιστον τῶν κακούργων τηρεῖται, τοῦτο παραβιάζεται πρὸς τὸν ἐξοχώτατον τῶν δικαίων.

Μόλις ὁ 'Ιησοῦς ὑψώθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, καὶ ὁ λαὸς μάλνεται κατ' αὐτοῦ. 'Ιουδαῖοι καὶ Ῥωμαῖοι, λαὸς καὶ ἄρχοντες, πάντες καὶ αὐτοὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐξεμυκτήριζον καὶ ἐβλασφήμουσαν τὸν ἐσταυρωμένον· διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· ποτίζουσιν αὐτὸν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· ἐμπαίζοντες δὲ λέγουσιν. Ἄλλους ἔσω

σεν έαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἔστι, καταβήτω νῦν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν. Εἶπε γάρ, ὅτι Θεοῦ εἰμι Υἱός.» Ὅποια ὑπεράνθρωπος ἀνεξικακία! Εἶπεν. Ἀγαπήτε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, καλῶς ποιῆτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεάζοντων ὑμᾶς καὶ διαρκόντων ὑμᾶς καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐφήρμωσεν ὁ Σωτὴρ καὶ πάντοτε καὶ ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ κατὰ τρόπον ἔρχομαι καὶ θεῖον. Καὶ ὁ μὲν κατ' ἐξοχὴν δίκαιος, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εὐχεται ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ, ἄνθρωποι φύσει ἀσθενεῖς καὶ ἀτελεῖς, διατί νὰ μὴ δεικνύωμεν ἐπικείμεναι καὶ ἀνεξικακίαν πρὸς τοὺς διώκοντας ἡμᾶς, διατί νὰ μὴ ἀγαπῶμεν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν καὶ νὰ προσευχώμεθα ὑπὲρ αὐτῶν; Κύριον γνώρισμα τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς ἔθετο τὴν ἀγάπην. Ἐν τούτῳ, εἶπε, γνώσονταί ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ, ἐὰν ἀγάπην ἔχετε ἀλλήλοις.» Ὁ μὴ ἀγαπῶν ἄρα τὸν πλησίον αὐτοῦ, ὁ μὴ δεικνύων δι' ἔργων τὴν ἀγάπην αὐτοῦ ταύτην, ὁ μὴ ἐπεκτείνων αὐτὴν μέχρι τῶν ἐχθρῶν, ἐκεῖνος δὲν εἶναι ἄξιός τοῦ Ἰησοῦ μαθητῆς, δι' ἐκεῖνος μάτην ἔπαθεν, καὶ ἔσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς, ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἔργουσιν αὐτοῦ.»

Τὸ μέγιστον τῶν ἔργων, ἅτινα ἀναφέρει ἡ ἱστορία μέλλει ἤδη νὰ συντελεσθῇ. Ὁ Σωτὴρ τῶν ἀνθρώπων προσεγγίζει ἤδη εἰς τὸ τέρας τοῦ ἐπιγείου αὐτοῦ σταδίου. Σκότος βαθύ καλύπτει τῆς γῆς τὸ πρόσωπον καὶ ὁ Ἰησοῦς παραδίδει τὸ πνεῦμα ἀναφωνῶν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ «Τετέλεσται» ἔτελεισε τῷ ὄντι τὸ θεῖον αὐτοῦ ἔργον ὁ Ἰησοῦς, διότι διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ κατήλλαξε τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν Θεόν, διότι τοὺς ἀμαθεῖς Γαλιλαίους ἀνέδειξε σοφοὺς τῆς οἰκουμένης διδασκάλους, διότι διὰ τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ ἡ ἀνθρωπότης ἀνεπλάσθη ἠθικῶς καὶ ἀνεκαινίσθη, ἡ διδασκαλία περὶ ἐνὸς μόνου Θεοῦ, προνοίας καὶ μετὰ τὴν ζωῆς ἐδιδάχθη ἐν τῇ τελείᾳ αὐτῆς μορφῇ, ἡ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ λατρεία τοῦ Θεοῦ πανταχοῦ ἐξηπλώθη, αἱ θυσίαι δι' αἵματος ταύρων καὶ μόσχων καὶ αἱ ἀνθρωποθυσίαι, κατηργήθησαν, τὸ μεσοτόχον τὸ χωρίζον τοὺς λαοὺς ἀπ' ἀλλήλων διεσχίσθη, ὁ οἰκογενειακὸς βίος ἡγιασθη, ἡ δουλεία κατηργήθη κατ' ἀρχὴν, τὰ θεμέλια παντός, ὅτι ἀποτελεῖ τὸν ἐξευγενισμόν τῆς ἀνθρωπότητος ἐτέθησαν. «Τετέλεσται» ἔτελεισθη ἡ μεγάλη καὶ μυστηριώδης ἐκείνη θυσία, ἣτις θεραπεύει τὰς πληγὰς τῆς συνειδήσεως, αἶρει τὸν φόβον ἀπὸ τῶν πνευμάτων, ἐπιφέρει θάλασμον εἰς τὰς τεθλιμμένας καρδίαις, ἐνισχύει τοὺς ἀσθενεῖς, προάγει ἐτι μᾶλλον τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ παρέχει νέαν ζωὴν ἀληθῆ ἠθικὴν δύναμιν εἰς ἐκτέλεσιν πάντος ἅτι μέγα καὶ ἔξοχον. Τετέλεσται δὲν ὑπάρχει πλέον ἐκεῖνος, ὅστις καθ' ἅπαντα τὸν βραχὺν, ἀλλὰ σημαντικώτατον αὐτοῦ βίον ἐδίδασκεν, ἐπαρμυθιέτο, εὐηργέτει. Ἐκλείσθη τὸ στόμα, ἐξ οὗ ἔρρον λόγοι ζωῆς αἰώνιου· προσηλώθησαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ αἱ χεῖρες, αἵτινες ἀφθό- ἐπεδαφίλουον ἀγαθὰ εἰς πάντας· ἐνεκρώθη τὸ σῶμα, ὅπερ ψυχὴ θεῖα ἐξωογόνει. Εἶναι θεῖος ὁ βίος τοῦ ἐκπνεύσαντος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, βίος πλήρης οὐρανίου καλλονῆς, ἀνήκων μὲν εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' οὐδαμῶς ὑπὸ τῶν ἐπιγείων μολυνθείς. Εἶναι συνεχῆς καὶ ἀδιάλειπτος ἀγὼν κατὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ βίος τοῦ Ἰησοῦ. Δὲν φέρει ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ τὴν συνειδήσιν τῆς ἀμαρτίας. Ὁ φιλαληθέστερος καὶ ταπεινότερος πάντων τῶν ἀνθρώπων ἐκφέρει τοὺς ὑψηλοὺς λόγους· «Τίς ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας;» Πειράζεται ἀλλὰ δὲν ἀμαρτάνει· ὑπομένει τὴν ἀσθένειαν καὶ ἀδυναμίαν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὴν ἀγνωμοσύνην καὶ τὸ σκληροτράχηλον τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, τὸ μῖσος τῶν ἐχθρῶν, τὴν προδοσίαν τῶν ἐπιστηθίων, ἀλλὰ δὲν ἀμαρτάνει. Εἶναι ὁ ἅγιος καὶ δίκαιος, ἀδὲ ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὕρηθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ.» Αὐτοὶ οἱ κεκηρυγμένοι τοῦ Χριστοῦ ἐχ-

θροὶ κηρύττουσιν αὐτὸν ἀναμάρτητον. Ὁ Ἰουδαὸς ῥίπτει τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐν πλήρει μετανόᾳ ἀνακράζει· «Ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῶον.» Ὁ Πιλάτος θαυμάζων τὸ ψυχικὸν μεγαλεῖον τοῦ Ἰησοῦ λέγει πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τὸν ὄχλον· σούδευμαι εὕρισκω αἰτίαν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· Ἡ γυνὴ τοῦ Πιλάτου ἀπαστέλλει ἐν τρομῇ πρὸς αὐτὸν λέγουσα· Ἐμὴδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ τούτῳ.» Τὸ συνέδριον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἐπὶ τρία ἔτη παρακολουθεῖ βῆμα πρὸς βῆμα τὸν Ἰησοῦν, καὶ ὅμως οὐδὲν εὕρισκει ἐν αὐτῷ ἐπιλήψιμον καὶ ὅμως καταδικάζει αὐτὸν ἐν τέλει εἰς θάνατον ἐπὶ τῇ βάρβητι ψευδομαρτυρίας. Εἰς τῶν συσταυρωθέντων αὐτῷ ἀνομολογεῖ καὶ αὐτὸς τὸ ἀναμάρτητον αὐτοῦ καὶ φωνεῖ πρὸς αὐτόν· «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.» Ὁ ἑκατόντατος ἐξ ἰδῶν τὴν φύσιν πᾶσαν ταραχθεῖσιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ ἀναφωνεῖ· «Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.»

Τοιοῦτον βίον κατέλειπεν ἡμῖν τύπον καὶ ὑπογραμμὸν ὁ ὑπὲρ ἡμῶν παθὼν καὶ σταυρωθεὶς Ἰησοῦς. Ἄν λοιπὸν θέλωμεν νὰ ἡμεθα τῷ ὄντι γνήσιοι αὐτοῦ ὀπαδοὶ καὶ μαθηταὶ, ἂν θέλωμεν νὰ ἐπιδιώκωμεν τῷ ὄντι τὰ ἀληθῆ ἡμῶν συμφέροντα, μηδέποτε λησμονώμεν τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου· Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἔργουσιν αὐτοῦ.»

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ ἀναγγέλλεται ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Κυβέρνησις παρεσκεύασε καὶ θὰ ὑποβάλλῃ πρὸς ἐπιψηφίσειν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδια περὶ προσόντων πάντων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους ἐπίσης θὰ ὑποβάλλῃ νομοσχέδιον περὶ περιορισμοῦ τῶς ἐπισκοπῶν, περὶ μισθοδοσίας τοῦ κλήρου καὶ περὶ προσόντων τοῦ ἱερατικοῦ κατὰ πάσας τὰς βαθμολογίας αὐτοῦ. Θὰ ἦτο ἀληθῶς λυτὴρ ἂν τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ τὸ ἐνεστῶς ὑπουργεῖον δὲν ἐχρησιμοποιοῖ πρὸς ψήφισιν νόμων τοιούτων, δυναμένων νὰ βελτιώσωσι τὴν καταστάσιν τοῦ τόπου.

Ἐτερον σπουδαῖον ζήτημα ὅπερ δέον γὰρ ἀπασχολῆσαι τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς, ἐστὶν ἀναμφιβόλως καὶ τὸ ὑπὸ τῆς δλομελείας τοῦ Πρωτοδικείου Σύρου ἐσχάτως ἀκακηνθῆν, τὸ περὶ αὐτῆς ἑσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν Δικαστῶν. Οἱ ἐν Σύρῳ δικαστικοὶ, διὰ σοβαροῦ ὑπομνήματος, ὅπερ ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν, ὑπέβαλον τῷ ἀρμοδίῳ ὑπουργεῖῳ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐπιτακτικῆ δέον νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν δικαστῶν, αἵτινες διατελοῦσιν ἐν καταπληκτικῇ δυσαρμονίᾳ καὶ πρὸς τὰ τῶν ἄλλων τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων καὶ πρὸς τὴν ἐπιβεβλημένην τοῖς δικαστικοῖς προσώποις ἀξιοπρέπειαν καὶ πρὸς τὰς χρεῖας τῶν σημερινῶν καιρῶν, καθ' οὓς ἡ ζῆνεια τόσον πολυδάπανος. Τὴν εὐλογον ταύτην ἀξίωσιν τῶν δικαστῶν, πρὸ καιροῦ ἀνεγνώρισεν ἡ κοινωμία, καὶ ἐμισχῶν ἡ καθ' ἑκάστην πείρα, οὐδὲ εἶναι ἀνάγκη πολλῶν λόγων ἵνα δικαιολογηθῇ. Ἀλλὰ καὶ ἀνάσταν κοινωτικὸν συμφέρον ὑπαγορεύει τὴν ἐξασφάλισιν τῶν διαχειριζομένων τὴν δικαιοσύνην κατὰ τῶν στερηθέντων καὶ τῶν δοκιμασιῶν, καὶ τὴν ὑλικὴν ἀνάρθωσιν τοῦ κλάδου τούτου, ὅπως προσελκύσῃ εἰς τὰς τάξεις του λειτουργοὺς ἀξίους ἐμπιστοσύνης καὶ ἱκανοὺς νὰ ἐπιτελώσῃ τὸν προορισμὸν τῶν, Ἐὰν ἐπὶ μικρὸν ἀκόμη ἡ δικαστικὴ ὑπηρεσία δὲν ἀνταμιεφθῇ προσηκόντως καὶ κατὰ λόγον τῆς παρεχομένης παρ' αὐτῆς ὑπηρεσίας τῇ κοινωμίᾳ καὶ τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν, θὰ ἴδωμεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποσυρομένους τῶν τάξεων τῆς τοὺς ἱκανωτέρους καὶ ἐντιμωτέρους δικαστικούς, ἀναζητοῦντας ἀλλοχοῦ στάδιον τῆς φιλοπονίας τῶν καὶ τῶν γνώσεων τῶν, τὴν δὲ δικαιοσύνην ἔρμαιον τῶν ἀνικάνων καὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ πορισθῶσιν ἄλλως τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἢ ἄλλων ἱκανῶν νὰ διαγορηθῶσι ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἀνεπάρκειαν

τῆς μισθοδοσίας τῶν, δι' ἀπεμπολεύσεως τῆς δικαιοσύνης. Τὸ ἀντικείμενον ὅθεν τοῦτο ἐστὶν ἄξιον τῆς νομοθετικῆς μερίμνης, ἐπέστη δὲ ἡ ὥρα ὅπως ῥηθμισθῇ προσκόντως, οὐχὶ τόσον χάριν τῶν δικαστικῶν προσώπων, ὅσον χάριν τῆς κοινωμίας, τῆς ὁποίας ἀσφαλῆς βάσις εἶναι ἡ δικαιοσύνη, ἣτις ἐντούτοις δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἄνευ λειτουργῶν ἐξησφαλισμένων κατὰ τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου, κατὰ τῶν πειρασμῶν τῶν στενοχωριῶν, κατὰ τῶν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνων. Ἐκφράζομεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τὴν πεποίθησιν, ἣν ἔγκριτος συναδελφος τῶν Ἀθηνῶν διετύπωσε, ὅτι σήμερον ὅπου ταν προῖστανται τῶν πραγμάτων νομικοὶ ἄνδρες, καὶ ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, γνωρίζοντες τὰ πράγματα καὶ δυνάμενοι ἐκτιμῆσαι τὴν ἐννοίαν τῶν παρατηρήσεων τῶν περιεχομένων ἐν τῷ ὑπομνήματι τῶν ἐν Σύρῳ δικαστῶν, δὲν θ' ἀμελήσωσι νὰ φέρωσι τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Οἱ ἀξιότιμοι ἡμῶν συμπολιταὶ κ. κ. Ν. Βαχατώρης καὶ Ὁθων Βαχατώρης εἰς μνημόσυνον τῆς ἑαυτῶν σεβαστῆς μητρὸς, Ζωῆς, ἣς τὴν ἀπώλειαν ἐθρήνησαν πρὸ τινῶν ἡμερῶν, ἀπέστειλαν πρὸς τὰ ἐνταῦθα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, Πτωχοκομεῖον, Νοσοκομεῖον καὶ Βρεφοκομεῖον ἀνά ἑκάτον φράγκα. Ὁ τοιοῦτος ἐγκαταλείπων υἱὸς δὲν κινδυνεύει νὰ λησμονηθῇ εὐκόλως.

Νέος κάλλιστος ἱατρός ἐγκατεστάθη πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ κ. Ι. Β. Βέρριος, ὅστις ἐγκαινίζει τὸ στάδιόν του διὰ τῆς φιλανθρωπίας, περὶ ἧς μαρτυρεῖ ἡ κατωτέρω εἰδοποίησις του.

Εἰς τὸν λιμένα ἡμῶν ὁρμεῖ ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος τὸ ἐθνικὸν σκάφος «Μιαούλης», ὅπερ μᾶς ἐπεθυμίζει ὅτι ἐπὶ τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τοῦ κράτους ἔχομεν συμπολίτην.

Εἶναι ἐπ' ἀνάγκης νὰ ληρθῇ τέλος πάντων πρόνοια περὶ στρώσεως τῆς ἐντεῦθεν εἰς τὸ χωρίον Συχαῖν ὁδοῦ, διότι οἱ πέραξ ἰδιοκτῆται, ὡς καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ἐκείνου ἀπεκλείσθησαν ἐντελῶς ἀπο τῆς πόλεως. Πρὸς τοῦτο ἂς ληρθῇ τέλος μία τις ἀπόφασις περὶ τῆς πολυθρῦλλῆτος γέφυρας ἐκείνης, ἂν δηλονότι θὰ χρησιμοποιηθῇ ἢ θὰ καταδαφισθῇ ἀνεγειρομένη ἐπὶ τὰ ἀνθρώπινα ἔργα, διότι ὡς μανθάνομεν αἰτία τῆς ἀναβολῆς τῆς ὁδοῦ εἶναι ἡ καθήραμένη γέφυρα ἐκείνη· παραδόξον, τῇ ἀληθείᾳ, ἐνῶ πανταχοῦ τοῦ γνωστοῦ κόσμου, αἱ γέφυραι εἰσὶ τὰ ἀμεσώτερα ὄργανα τῆς ἀνέτου καὶ εὐκόλου συγκοινωνίας, ἡμεῖς καὶ κατὰ τοῦτο παραλλάσσομεν, διότι αἱ γέφυραι ἀνεγειρόμεναι, ὅπως ἀνεγείρονται παρ' ἡμῖν, ἀποβαίνουν ἀνυπέβλητα ἔμπροσθα εἰς αὐτὴν, καθιστῶσιν ἀδύνατον τὴν στρώσιν τῶν ὁδῶν καὶ τέλος μᾶς καθιστῶσιν ἀξίους οἴκτου, Ἐπαναλαμβάνομεν, διατυποῦντες κοινὴν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Συχαῖν ἀπαίτησιν ὡς καὶ τῶν περὶ αὐτὸ διοικητικῶν, ὅτι ἡ ὁδὸς αὕτη δέον νὰ συντελεσθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν τοῦ θέρους, ὅπου ταν νέαι ἐπιφυλάσσονται αὐτοῖς τάλαιπωραία.

Ὁ κ. Νομάρχης ἐπέστρεψε πρὸς τὸ δῆμοτ. συμβούλιον τὸν προϋπολογισμόν τοῦ δήμου ἡμῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, τὸν ὑποβλήθέντα αὐτῇ πρὸς ἔγκρισιν, ἐπενεγκῶν ἐπ' αὐτοῦ οἰκονομίαν 40 χιλιάδων δραχ. Κάλιστον μάθημα εἰς τοὺς ἡβέτερους δημοτικούς συμβούλους, ὅστινες κατὰ τὴν ἐπιψηφίσειν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου ἐδείχθησαν τόσον γενναῖοι εἰς προσωπικὰς παρόχας καὶ εἰς αὐξήσεις μισθοδοσιῶν, καθ' ὅσον μανθάνομεν, ὅτι ἡ ἐπενεχθεῖσα οἰκονομία πρόεκυψεν ἐκ τῆς ἀποκοπῆς ὅλων τούτων τῶν χριστικῶν διαθέσεων τοῦ Συμβουλίου. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ἔπρεπε νὰ διδῇ ἀφορμὰς, ὥστε νὰ διδάσκηται τὰ καθήκοντά του ἐκ τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς.

Τὸ δῆμοτ. συμβούλιον ἐπιδιανεμηθῶσιν εἰς δαπάνην δραχ. 4 χιλιάδων διὰ τὰς ἑορτάς τοῦ τοῦ ἀπόρους τῆς συνισταμένη ἐκ τοῦ κ. Δημάρχου καὶ τεσσάρων συμβούλων θὰ ἐπιστατήσῃ

